

RMENÇADA JOVE

GUIONS DE TEATRE per a Primària

(INFORMACIÓ CONVENIENT)

Què va ser LA REVOLTA REMENÇA?

Al segle XV, els pagesos de remença catalans es van revoltar contra el feudalisme, molt especialment contra els "sis mals usos", les lleis feudals més opressives.

La revolta va generar dues guerres de la pagesia contra la noblesa terratinent, de 1462 a 1472, i de 1484 a 1485 i, finalment, va aconseguir l'objectiu d'abolir els mals usos amb la signatura de la Sentència Arbitral de Guadalupe, acordada pels síndics dels remences amb els representants de la noblesa. Com a garant, la va signar també el rei Ferran II, malgrat que ell mantenia la duresa del feudalisme als seus regnes de Castella i Aragó.

La victòria remença ha estat considerada per alguns historiadors com la primera revolució triomfant d'Europa, i va fer de Catalunya un país pioner en l'abolició del règim feudal.

No es pot entendre el progrés comercial i industrial català dels segles posteriors sense aquest alliberament primerenc de la pagesia catalana.

Què és LA REMENÇADA?

Al poble de Montornès del Vallès, lloc on es va lliurar una decisiva batalla amb victòria dels rebels remences, es commemora cada any la gesta amb la representació de LA REMENÇADA, un musical de gran format que els veïns interpreten a les places locals, en escenaris a l'aire lliure.

La Remençada disposa també d'una trentena de guions de teatre escolar, tant per a les escoles de Primària com per als instituts de Secundària, que ara posa a disposició de les famílies corona-recluses.

Endavant doncs, *teiatreros*, i, com diuen els actors per desitjar-se sort: *Molta merda!*

ELS MALS IMPOSTOS

de Xavier Bertran

(Estem a finals del segle XV, en el context de la revolta dels remences catalans contra el feudalisme)

(Escenari: una clariana d'un bosc proper a Montornès del Vallès, un petit poble remença. Hi ha un arbre a un costat)

(Entra en escena, xerrant, una colla de cinc amics de 10/12 anys: Nicolau, el líder de la colla; Samsó, el més gros; Júlia, la més agressiva; Berta, la més informada i reflexiva, i Lluís, el més petit i poruc)

LLUÍS: Sabeu si els nens també hem de pagar impostos? *(treu una bosseta de la butxaca i mostra unes poques monedes)* Jo només tinc ... *(les compta)* Dos rals i mig. *(les torna a guardar la bossa)*

SAMSÓ: *(treu la seva bosseta i la sacseja per mostrar que està buida)* Doncs jo no tinc ni un cèntim.

En tenia tres, però me'ls vaig gastar.

BERTA: Tu sempre te'ls gastes de seguida.

SAMSÓ: Em vaig comprar un tros de coca. Estava bona...

NICOLAU: Voleu saber quants calés tinc jo? (*gira les butxaques per mostrar que estan buides*) Ni un, ni mig, ni cap, com en Samsó!

JÚLIA: I com jo. Ja poden venir a cobrar-me impostos, que no s'enduran res!

BERTA: Que vinguin! S'aniran amb un pam de nas!

(*els nois riuen i guarden les bossetes*)

SAMSÓ: Mon pare s'ha passat el matí renegant contra els impostos que li fan pagar.

BERTA: El meu avi diu que aviat no podrem ni menjar, amb tants tributs.

NICOLAU: Doncs al nord de Catalunya ja no hi ha impostos feudals. El pare em va explicar que els remences s'han sublevat i es neguen a pagar-los.

BERTA: Però aquí a Montornès és diferent. Avui havia de passar el cobrador de l'amo per les masies a recaptar els tributs pendents.

NICOLAU: Allí al nord, els remences ataquen els cobradors d'impostos. Nosaltres podríem esperar que passi i...

LLUÍS: Apa! Nosaltres no podem atacar-lo, som nois. El cobrador és un senyor gran...

BERTA: I què? Nosaltres som nois, però som molts. Si l'ataquéssim tots alhora, el venceríem.

(*cares d'escepticisme*)

SAMSÓ: Ui, quines cares! Us fa por? No sigueu covards!

NICOLAU: Jo tinc una espasa vella a casa. La puc anar a buscar ... (*agafa un pal de terra i el mou com una espasa, cridant*) No passis, cobrador! Ja pots tornar al castell! Mai més no cobraràs impostos a Montornès!

JÚLIA: (*agafa un altre pal i s'hi afegeix*) De la primera bastonada que et fotrè, se't trauran les ganes de cobrar res (*ho escenifica també*).

SAMSÓ: (*aplaudeix*) Fem-ho! Fem-ho! Jo m'hi acostaria per darrere i li faria la trabanqueta, així... (*ho escenifica*) ...i, quan el tingués a terra...

NICOLAU: Espereu, espereu! Anem a entrenar-ho... (*escenifica una escena amb veu teatral i gestos sobreactuats*) Em sembla que ve un cobrador... Allí! El veieu, remences sublevats? Tots preparats, agafeu garrots... Tu també, Lluís... Tots a punt? Allí ve! A l'atac!

(*tots havien agafat pals i esperaven amb posats agressius. Corren cap a un arbre i li claven bastonades mentre criden:*)

TOTS: Fuig d'aquí! Marxa de Montornès! No cobraràs els impostos! Fora del poble!...

(*acaben rient i cridant:*)

TOTS: Victòria! Ha fugit! Aquest ja no torna!

LLUÍS: Creieu que durà armes, el cobrador?

(la pregunta els deixa a tots inquiets)

BERTA: *(de mala gana)* Alguna n'ha de dur... I aquesta gent sap lluitar bé. Millor que nosaltres.

LLUÍS: Nosaltres només sabem lluitar de mentida, per jugar...

SAMSÓ: *(amb falsa seguretat)* Però si l'ataquem tots alhora no podrà fer res, per moltes armes que porti...

NICOLAU: Vinga, tornem-ho a entrenar. Figura que l'home ve per aquí... *(ho va fndicant amb gestos)* Tu, Samsó, vas per darrere i li fas la trabanqueta, i tots els altres li fotem llenya.

(ho escenifiquen, però sense tant d'entusiasme i crits com abans).

LLUÍS: Creieu que ferirà a gaires de nosaltres? No m'agradaria que em clavés una llança...

BERTA: *(reflexiva)* Quines armes duen, els cobradors? Una espasa, segur. I potser un punyal i una llança... O potser...

LLUÍS: Creieu que matarà algú de nosaltres?

(un silenci incòmode de tots)

SAMSÓ: Potser hauríem d'entrenar amb el germà de la Natàlia. Va ser soldat i sap lluitar amb l'espasa... Si li demanem que...

JÚLIA: Segur que lluita millor que tu, que no saps ni pegar amb un pal. Fa pena com mous aquest bastó...

NICOLAU: Vinga, coi, no us espanteu. No hem de permetre que un cobrador s'endugui els diners dels nostres pares... Nosaltres som molts i l'atacarem de sorpresa. Abans que mogui una arma, ja l'hauré fet caure a terra. No tindrà temps de lluitar... Tornem a entrenar-nos, millor que abans... Tu, Lluís, fes de cobrador, i tu Samsó, te li acostes pel darrere i...

LLUÍS: No vull que el Samsó em faci caure! És molt bèstia, el Samsó, sempre em fa mal.

SAMSÓ: No et faré mal. Posa't aquí...

(la trabanqueta que li fa és tan fluixa que no el fa caure. Els altres fingeixen atacar-lo però sense cap energia, tot molt desangelat)

LLUÍS: Creieu que vindrà acompanyat de soldats?

(tots callen i comencen a deixar els bastons a terra)

BERTA: Sí que vindrà amb soldats. L'amo sempre envia els guàrdies de dos en dos...

NICOLAU: Els hauríem d'enganyar amb una trampa... *(li falta seguretat i credibilitat)* Si jo el espero el primer i el distrec, vosaltres...

(fa gestos d'escenificació però ningú l'acompanya ni se'l creu. Tots miren a terra)

(entra un home, amb un crit que espanta la colla)

HOME: Nois!

(els nois s'agrupen en una pinya, tremolant. Lluís escapa corrent, xisclant)

JÚLIA: *(es recupera un xic de l'ensurt)* Uf! És el meu oncle! M'he espantat!

HOME: Què feu aquí, minyons?

NICOLAU: *(ho explica amb reticència)* Esperàvem el cobrador d'impostos...

HOME: Doncs heu fet tard. Ja ha marxat de Montornès.

SAMSÓ: No l'hem vist...

HOME: Ha vingut per l'altre costat del poble, pel camí de Granollers,

JÚLIA: Ja ha cobrat els impostos?

HOME: Fins a l'últim cèntim *(marxa)*

(Silenci avergonyit. Nicolau intenta reprendre)

NICOLAU: L'atacarem l'any que ve, quan torni.

SAMSÓ: Sí, l'any que ve.

NICOLAU: Ens entrenarem durant tot l'any i li prepararem una trampa...

BERTA: L'any que ve...

JÚLIA: Això... L'any que ve...

NICOLAU- No s'endurà ni un cèntim més dels remences de Montornès.

SAMSÓ: Cap ni un. L'any que ve...

JÚLIA: Ho farem l'any que ve....

(marxen tranquil·litzats de l'escena)

FINAL